

Studiu EY: Companiile din România consideră că măsurile de plafonare a prețului la energie nu și-au atins scopul pentru consumatori

- Peste 75% dintre respondenți au declarat că au avut probleme în recuperarea sumelor compensatorii de la buget, respectiv într-un interval de timp mai mare de 90 zile, ceea ce le-a afectat fluxul de numerar
- Regimul fiscal al plafonărilor de prețuri în domeniul energiei a fost perceput drept dificil și netransparent de 73% dintre companii
- Trei sferturi dintre companiile intervievate (75%) au declarat că se așteaptă la o creștere în lanț a prețurilor, în timp ce doar 25% au fost mai optimiste, prevăzând o temperare a acestora în 2023, în urma aplicării Regulamentului european

Care este percepția companiilor, furnizori și consumatori de energie, în privința măsurilor luate de autorități anul trecut, pentru a diminua impactul negativ al creșterii prețurilor în acest sector și cum cred aceștia că va evolua piața românească de energie au fost temele sondate de cel mai recent studiu EY.

Turbulențelor majore, resimțite de economiile europene în urma pandemiei Covid-19 din perioada 2020-2021, li s-a adăugat anul trecut, ca factor agravant, și cel mai mare conflict armat declanșat în Europa după cel de-al doilea Război Mondial, cel dintre Rusia și Ucraina. Poate cea mai importantă criză determinată de acest război este cea energetică, cu impact semnificativ asupra tuturor economiilor europene.

Indiferent de domeniul de activitate, companii de toate tipurile, dimensiunile și modelele de business au fost afectate, iar guvernele țărilor membre ale Uniunii Europene au căutat și au aplicat soluții cu scopul de a diminua efectele crizei energetice, atât pentru consumatorii casnici, cât și pentru companii.

Plafonarea prețurilor la energie a fost una dintre principalele măsuri adoptate în România, fiind resimțită de 63% dintre contribuabilii intervievați în cadrul studiului EY ca având un impact mare sau foarte mare asupra activității lor. Un procent de 21% au spus că această măsură a avut un efect marginal (mic și foarte mic), iar 16% au declarat că nu au resimțit niciun efect al acestei măsuri.

Dacă măsura în sine a fost, teoretic, benefică pentru majoritatea companiilor, 75% dintre respondenți spun că nu au reușit recuperarea sumelor de la bugetul de stat într-un termen rezonabil, astfel încât să nu le fie afectat fluxul de numerar și doar 25% s-au declarat mulțumiți de acest proces. Ca intervale de întoarcere a sumelor în conturile contribuabililor, din studiu reiese faptul că aproape jumătate dintre respondenți (46%) și-au recuperat banii după mai mult de 90 zile, restul fiind distribuiți aproape egal pe celelalte intervale de timp, astfel: până în 30 de zile – 20%, până în 60 de zile – 18% și, respectiv, până în 90 de zile – 16%. În plus, aproape două treimi dintre companiile intervievate (61%) au declarat că deficitul de cash flow, cauzat de întârzierea recuperării sumelor de la bugetul de stat, a fost dificil de finanțat.

Plafonarea prețurilor la energie a fost percepută ca având un impact mare și foarte mare de aproximativ 63% din respondenți. Unul dintre dezavantajele acestor măsuri a fost limitarea accesului la finanțare pentru furnizorii de energie, 75% dintre aceștia recuperând cu întârziere sumele datorate de autorități.

În ceea ce privește regimul fiscal al plafonărilor de prețuri în domeniul energiei, acesta a fost resimțit de majoritatea companiilor (peste două treimi dintre cei intervievați – 73%), ca fiind dificil de aplicat și netransparent.

Pe de altă parte, dar în perfectă corelație cu întrebarea privind regimul fiscal, tratamentul fiscal privind impozitul pe profit, TVA și al prețurilor de transfer al acestor plafonări a fost neclar pentru mai mult de 74% dintre respondenți. În aceeași ordine de idei, în privința scopului acestor plafonări, adoptate de statul român în ideea susținerii economiei, aproape 60% dintre respondenți consideră că acestea nu și-au atins scopul.

Având în vedere situația ce rezultă din răspunsurile privind regimul fiscal și dificultățile în recuperarea sumelor, dar și alți factori, aproximativ 67% dintre respondenți se așteaptă la modificări privind măsurile de plafonare a prețurilor energiei și contribuția la Fondul de Tranziție Energetic (FTE). În privința acestuia, de altfel, aproape 80% dintre respondenți consideră că modul de declarare și calcul nu este deloc facil.

„Se impun consultări mai ample între autorități și contribuabili, ceea ce ar putea reduce nevoia unor schimbări, dacă avem în vedere că, în prezent, aproximativ 67% dintre respondenți anticipează schimbări viitoare ale regulilor actuale. Mai mult, aproximativ 59% dintre respondenți estimează că actualele măsuri nu și-au atins scopul economic din perspectiva consumatorilor, ceea ce întărește necesitatea unor reșezări ale regulilor actuale”, consideră **Costin Manta, Partener, Taxe Indirecte, EY România.**

Întrebați fiind dacă, în urma supraimpozitării din România, vor continua/vor majora investițiile în România, aproximativ jumătate dintre respondenți au răspuns afirmativ, declarând că vor fi luate în calcul soluții mai elaborate pe care să le aplice în strategia de achiziționare a energiei electrice

necesare activității. Răspunsul ar putea fi coroborat cu cel privind posibilitatea scăderii prețurilor la energie electrică în viitor. Aproape două treimi dintre cei intervievați (60%) au declarat că se așteaptă la o scădere a prețului energiei în viitorul apropiat.

„Faptul că majoritatea companiilor intervievate au declarat că își vor continua investițiile în România este un semn bun pentru economia românească, pe fondul optimismului acestora privind scăderea prețurilor la energie în următoarea perioadă”, a adăugat **Costin Manta**.

La întrebarea referitoare la intrarea în vigoare a Regulamentului European 1854/2022 care prevede taxarea suplimentară cu minimum 33% a profiturilor jucătorilor ce desfășoară activități în industria țigeteiului, gazelor, cărbunelui și rafinării de petrol, un procent de 29% dintre respondenți au spus că nu cunosc acest detaliu, dar majoritatea a răspuns afirmativ (71%).

Pe de altă parte, nici pentru anul trecut, nici pentru anul în curs, majoritatea respondenților declară că nu au estimat impactul suplimentar al Regulamentului EU 1854/2022 față de OUG 119/2022, astfel: pentru anul 2022 – 67% (versus 33% care au estimat acest impact), iar pentru 2023 – procentul celor care nu au estimat a scăzut la 65%, deci a crescut ponderea companiilor care au realizat aceste estimări pentru anul în curs.

La întrebarea privind deciziile de business pentru perioadele următoare, dacă vor lua sau nu în considerare suprataxarea impusă prin OUG 119/2022 sau prin Regulamentul EU 1854/2022, doar 63% au răspuns afirmativ, restul de 37% declarând că nu vor ține cont de acest fapt.

Odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului European 1854/2022 privind taxarea suplimentară cu 33% a profiturilor companiilor care desfășoară activități în industria țigeteiului,

a gazelor, cărbunilor și rafinării de petrol, trei sferturi dintre companiile intervievate (75%) au declarat că se așteaptă la o creștere în lanț a prețurilor, în timp ce doar 25% au fost mai optimiste, prevăzând o temperare a acestora în 2023.